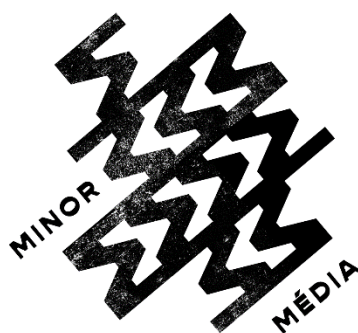

A magyarországi részvételi filmkultúra története és jelenlegi gyakorlatai, különös tekintettel
a sérülékeny kisebbségi csoportok önreprezentációjára

A 131868 azonosítószámú OTKA-kutatás 2021. évi szakmai beszámolója

Müllner András

Minor Média/Kultúra Kutatóközpont – ELTE BTK Média és Kommunikáció Tanszék

2021.

A 131868 azonosítós számú OTKA-pályázat támogatója a Nemzeti Kutatási, Fejlesztési és Innovációs Hivatal

Tartalomjegyzék

Kutatás	4
Oktatás	6
Táborok, projektek, vetítések	7
Melléklet	9
Házi konferenciák	10
Konferenciaszereplés, előadás, workshop.....	12
Publikációk.....	13
Kurzusleírások.....	15
Filmoktatás, filmes kutatás, interjúzás	18
Interjúalanyok.....	19
Kommunikációs platformok.....	24
Pályázatok és támogatások.....	25
Könyvbeszerzés.....	26
Filmek	27
Partnerek	29
A kutatócsoport találkozói, közös eseményei	30

A jelen beszámolóban összefoglaljuk a kutatásnak intézményi keretet adó, az ELTE Média és Kommunikáció Tanszékén működő Minor Média/Kultúra Kutatóközpont 2021. évi tevékenységét, elsősorban az OTKA-kutatásra fókuszálva.¹ A pályázat adminisztratív ügyeit továbbra is Müllner András és Varga Krisztina intézte/intézi. Javaslatunkra az ELTE BTK dékánja Haragonics Sárával határozott idejű (egyéves) szerződést kötött a pályázat költségvetésének terhére, Varga Krisztinával pedig meghosszabbította a már fennálló szerződését. Ők ketten egy kutatói és egy nem-kutatói félállást foglalnak el. (Mindkettőjük szerződését meghosszabbítjuk a 2022-es évben.) A pályázatban szereplő kutatók munkájának intenzitása változó; egyesek aktívak, mások nem aktívak, megint mások kisebb-nagyobb szünetek után visszatérnek. A legfontosabb változás Árva Márton belépése a kutatásba 2022. január 1-től, amire megkaptuk az NKFIH engedélyét. Márton Vajda Melindát váltja a kutatócsoportban.

Kutatás

Az OTKA-pályázat kutatócsapata 2021. januárjától rendszeresen tartott megbeszéléseket (2021. január 29., április 1., április 30., július 2., október 15., december 14. – A koronavírus-járvány által előidézett helyzetben a kutatócsoport találkozói 2021 első félévében online térben zajlottak.). A nem teljes körű megbeszélések száma ennél jóval több volt, hiszen szűk körben, adott munkacsoportokban, általában 3-4 kutató részvételével zajlottak. A találkozók közül az első a szokásos féléves házi konferencia volt, melyen előadások hangzottak el a részvételi film gyakorlati és elméleti kérdéseiről. A konferencia célja a tavaszi félévben esedékes „Mozgóképes részvételi kultúra” című előadássorozat előkészítése volt.² Itt röviden felsorolom az előadók nevét és az elhangzott előadások címét: Bevezető a mozgóképes részvételi kultúrába (Müllner András), A forradalmi filmtől a közösségi videóig (Árva Márton), Dunaszekcsői Webtvé (Rumann Gábor), Részvételi filmezés és katalizátor módszer. Kortárs magyarországi példák (Haragonics Sára), A MyStreet közösségi-videótérkép és a részvételi videózás (Cseke Balázs), A részvételi videó helye a múzeumban (Varga Krisztina), Beszélgetés Kővári Borz Józseffel és Siroki Lászlóval, Hierarchia-kérdések a kollaboratív kutatásban, művészetben (Gács Anna), A visszafoglalt tekintet. Etnikus kulturális és önelbeszélési gyakorlatok (Hermann Veronika), Kulturális kisajátítás (Orbán Katalin), Remake Bodony 2016-2021 (Oblath Márton-Bartáné Somogyi Gina). A második házi konferencián zártuk a félévet és a további tervekről egyeztettünk (a nyári tábor szakmai programja, a Replika-válogatás aktuális állapota, együttműködés Siklósbodony településen – ez utóbbiba bevontuk Haragonics Sári őszi filmes kurzusának hallgatóit).

A *Replika* társadalomtudományi folyóirat részvételi mozgóképes filmről szóló tanulmányait a Minor Média Elméleti Munkacsoport tagjai írták (Cseke Balázs, Haragonics Sára, Müllner András, Varga Krisztina), illetve fordították (Michael Stewart tanulmányát Gács Anna, Jean Schensul és Campbell DalGLISH tanulmányát Orbán Katalin). A tanulmányok anonim szakmai lektorálási fázison mentek keresztül, és várhatóan 2022 januárjában nyomdakész állapotban lesznek. A válogatás a tervek szerint a *Replika* 2021-es utolsó, 123. számaként jelenik meg.³ A *Replikában* közölt tanulmányokból (a megfelelő változtatásokkal) szerkesztünk egy angol nyelvű válogatást a *Film and Media Studies* című folyóirat 2022-es második számába. Erre a folyóirat szerkesztőjétől, Pethő Ágnesztől kaptunk felkérést.

A következő évben egy tematikus tanulmánygyűjtemény összeállítását tervezzük a külföldi és magyarországi részvételi filmes kultúrák hidegháború alatti kapcsolatáról. A kutatásba kívülről bekapcsolódó Milojev-Ferkó Zsanett doktori hallgató, illetve Müllner András és a 2022. január 1-től tag Árva Márton már megírták, illetve írják a vonatkozó tanulmányaikat, és folyamatban van további résztvevők bekapcsolása a részprojektbe. (Barki Bálint, Margitházi Beja, Strausz László, Varga Balázs). Néhány tanulmány előzetes címe: „Filmelek ellenkező irányból. Jorge Sanjinés és az Ukamau csoport formanyelvi kísérletei” (Árva Márton), „A harmadik film

¹ A kutatás előzményeiről a pályázat „Kutatási terv” c. részében lehet olvasni (a Minor Média honlapjának „Rólunk” menüjében, azon belül a „Dokumentumok” almenüben, ld. <http://minormedia.hu/hu/rolunk-dokumentumok/>), illetve az ebből készült tanulmányban.

² A házi konferenciák részletes programját lásd a kutatási beszámoló hosszabb verziójának Mellékletében.

³ A kutatással kapcsolatos, illetve a kutatással szorosan nem összefüggő, de a kutatócsoport tagjai által 2021-ben írt tanulmányok listáját lásd uo.

hagyománya Magyarországon” (Barki Bálint), „A munkakeresés kálváriája az apartheid és a szocializmus rendszerében. Lionel Rogosin *Jöjj vissza, Afrika! (Come back, Africa!, 1959)* és Schiffer Pál *Cséplő Gyuri (1978)* című filmjeinek összehasonlító elemzése” (Milojev Zsanett), „A fekete film egy kommunista apartheid rendszerben. Lionel Rogosin *Come back, Africa!* című filmjének öröksége Magyarországon” (Müllner András). A tanulmánygyűjtemény a tervek szerint a *Metropolis* című filmes folyóiratban jelenik meg.

November végén interjúkat kezdtünk készíteni közösségi-részvételi filmes múlttal rendelkező magyarországi filmkészítőkkel. A kérdéssort a Részvételi Filmes Interjúkészítő Munkacsoport tagjai készítették elő (Gács Anna, Müllner András, Oblath Márton és Orbán Katalin), és Müllner András mesterszakos hallgatói bonyolítják le, akik a munkáért a pályázat költségvetésének terhére javadalmazást kapnak. A következő határidőkkel dolgozunk: 2021. november 8-ig a kérdéssor összeállítása,⁴ november 8-15. között egyeztetés hallgatókkal, november 15-ig felkérő telefon/email az interjúalanyoknak,⁵ november 15-22. között időpont-egyeztetés, 2021. december 1. és 2022. január 15. között online videós interjúkészítés, január 31-ig az interjúk feldolgozása (legépelés, szerkesztés). Előreláthatólag tehát 2022. január végére felépül egy szöveges és videós interjú adatbázis, amelynek létrehozásával hozzájárulunk a mozgóképi emlékezet további kutatásához.

A fentiekkel párhuzamosan folyamatosan zajlott a könyvbeszerzés, a szakirodalomgyűjtés és -olvasás, a részvételi filmről szóló elméleti és gyakorlati munkák feldolgozása.⁶ 2021. őszén elkészült a Minor Média/Kultúra Kutatóközpont honlapjának angol verziója. Rövidesen el kell kezdenünk a kutatást záró (terveink szerint nemzetközi) konferencia szervezését, illetve egy olyan tananyag (részvételi filmes módszertani kézikönyv) megírását, amely ötletekkel, esettanulmányokkal segíti a részvételi filmben elmélyedni vágyó, a közoktatásban vagy a felsőoktatásban dolgozó szakembereket. Ez utóbbi kiegészítő támogatását reméljük az ELTE Társadalmi Innovációs Nemzeti Laboratóriumától, amelynek képviselőivel már tárgyalásokat kezdtünk.

⁴ Lásd uo.

⁵ Lásd uo.

⁶ Lásd uo.

Oktatás

Az alábbiakban azokat a kutatással kapcsolatos kurzusokat soroljuk fel, amelyeket a 2021-es naptári évben (a 2020-2021/2. és 2021-2022/1. szemeszterben) indítottunk.⁷

2021 tavaszi félév: Romakép Műhely: filmprogram (Müllner András), A mozgóképes részvételiség kultúrái: az egyéni kutatásokon alapuló előadásorozat (szervező: Müllner András), A részvételi videó: műfajismeret és műhelygyakorlat (Haragonics Sára), Múzeum és részvételiség – a részvételi múzeumtól a részvételi videóig (Varga Krisztina),

2021 őszi félév: Kulturális gyakorlatok: interjúkészítés (Müllner András), A részvételi videó: műfajismeret és műhelygyakorlat (Haragonics Sára) Lásd az előző félévi tematikát, A magyarországi roma kultúra vizuális reprezentációjának története és kiállítási gyakorlata (Varga Krisztina), Az emberi jogi dokumentumfilm és dokumentumfilmfesztivál – műfajismeret-műhelygyakorlat páros óra (oktató: Müllner András), Film és civil társadalomtudomány: műhelyszeminárium (Haragonics Sári, Oblath Márton)

A mozgóképes részvételiség kultúrái: erre a nem kötelező, speciális kurzusra nagy számban jelentkeztek hallgatók, és végül 42-en vették fel, akik egy-két kivétellel mind el is végezték. A Romakép Műhely című egyetemi kurzust és nyitott filmprogramot idén 30-an végezték el, ami az elmúlt évek átlagos létszámának kétszerese-háromszorosa. Haragonics Sára munkába állásának első félévében egy dupla órát tartott, ennek során a részvételi videó elméleti és gyakorlati aspektusaiba vezette be a hallgatóit (sajnos az órák leginkább online zajlottak, bár néhányat sikerült személyesen megtartani). Az óra azért is érdemel kiemelt figyelmet, mert tanszékek közötti kollaboráció keretében valósult meg, amennyiben közönségét a Média és a Film Tanszékek (a kommunikáció- és médiatudomány alapszak, valamint a 2020 őszén indult filmkészítő alapszak) hallgatói adják (fele-fele, szám szerint 6-6 arányban, amit sikerül 13 főre kibővíteni – ezt azért fontos megemlíteni, mert az utólag csatlakozott Simon Rebeka volt az egyik egyetemista a négy közül, aki a filmes szakemberek mellé társult csoportvezetőnek). Az említett együttműködés révén a dupla óra keretében lehetőség nyílt arra, hogy a hallgatók az oktatón kívül egymástól is tanuljanak, valamint részvételi filmes gyakorlatokon keresztül ismerkedjenek a műfajjal, és kedvet kapnak ahhoz, hogy szakmai gyakorlatukat a pályázaton belül, egy tervezett részvételi filmes projekt során végezzék.

A kisebbségi / alternatív / független / részvételi / közösségi jellegű filmmel kapcsolatos ismeretek iránti érdeklődés a nem túl távoli jövőben egy *részvételi filmes specializációval* kapcsolatos tervet is megalapozhat. A képzésbe be lehet csatornázni az összes olyan órát, amely kapcsolódik az OTKA-kutatáshoz; azt vagy előzetesen megalapozta (pl. a Romakép Műhely), vagy abból jött létre (Varga Krisztina, Haragonics Sári, Oblath Márton, Müllner András témával kapcsolatos órái). A jövőbeli specializáció a részvételi akciókutatással, a művészetalapú akciókutatással, azon belül a részvételi videó módszertanával kapcsolatos kurzusokat, a részvételi film történetéről, elméletéről és kortárs gyakorlatairól szóló kurzusokat, szociológiai, (médi)antropológiai és egyéb bölcsészeti- és társadalomtudományi kurzusokat kínálhatna az érdeklődőknek. Mindezek metszéspontjában a kortárs digitális részvételiség kultúrájának kritikai és önreflexív elemzése állna.

⁷ A kurzusleírásokat lásd a Mellékletben.

Táborok, projektek, vetítések

A nyár folyamán Haragonics Sára hallgatói mindannyian bekapcsolódtak az OTKA-pályázatba; többségük Siklósbodonyban, négyen pedig Tomoron és Dunaszekcsőn működtek aktívan közre a filmezés oktatásában, annak részvételi jellegű kiterjesztésében. A három helyszínen történtek tapasztalatai alapján kijelenthetjük, hogy mind a helybeli résztvevők (fiatalok és idősebbek), mind az egyetemisták, mind pedig a filmes szakemberek számára meghatározó élmény volt a projektekben való részvétel. Haragonics Sára vezető szerepet vitt a siklósbodonyi, valamint a dunaszekcsői-tomori táborok szakmai programjának összeállításában és levezénylésében (Siroki László és Rumann Gábor működtek közre még ebben), Bartáné Somogyi Gina és Oblath Márton a siklósbodonyi workshop facilitátorai voltak, Bordás Róbert, Csátich Renátó, Rumann Gábor és Siroki László a dunaszekcsői-tomori táborokban vettek aktívan részt mint filmes szakemberek, a közreműködő egyetemisták Siklósbodonyban Albert Virág, Barki Bálint, Donáth Péter, Juhász Janka Júlia, Kapás Tibor Albert, Kocsis Lilla, Molnár Tamás, Nagy Dániel, Sándor Anna Flóra, Sándor Lili Dorottya és Simon Rebeka voltak; Dunaszekcső-Tomoron pedig Albert Virág, Barki Bálint, Kozma Csaba és Simon Rebeka. A táborok előzménye a Minor Média Részvételi Filmes Munkacsoport által a járvány idejében szervezett, *A maszk útja* elnevezésű online videó-sorozat volt, amelyből három rész készült el 2020-ban (erről lásd a 2020-as pályázati beszámólót). A tomori fiatalok videójának folytatását (facilitátor Siroki László) a dunaszekcsői fiatalok készítették el (Rumann Gábor facilitálásával), a harmadik részt pedig a Húvösvölgyi Gyermekotthon lakói (Grosch Nándor facilitálásával).

A Dunaszekcső-Tomor részvételi filmes tábor két helyszínen indult augusztus másodikán, majd augusztus ötödikén a tomori fiatalokat busszal elvittük Dunaszekcsőre, ahol a két csapat egyesült, és onnantól augusztus nyolcadikáig közösen készítettek filmeket. Dunaszekcsőn és Tomoron négy típusú film készült, változó számú (4, 6, 8, 20, 40 főből álló) stábokkal. Az ún. „nyolctárgyas” filmekben nyolc véletlenszerűen kiválasztott tárgynak kellett szerepelnie egy történetben; a „képeslap” típusú filmet a fiatalok egymásnak készítették és küldték el, valamint reagáltak azokban a nekik küldöttekre; a „generációk” című filmekben dokumentum és fikció keveredett, amennyiben az egyik helyen készített interjúkat a másik helyen játékfilmes keretbe helyezték; és készült három ún. „egysíttés” videó is (kettő ezek közül valóban egyetlen, vágás nélküli felvétel, egy pedig látszólag az): ezeket a fiatalok közösen megszavazott zenékre forgatták a filmes szakemberek segítségével, pontosan komponált koreográfia szerint.⁸ A filmekről Haragonics Sára és Müllner András *Replikában* megjelenő tanulmányaiban lehet bővebben olvasni.

A dunaszekcsői-tomori tábor megelőzően (majd azt követően) egy-egy partnerségben megvalósított hétféle filmes workshopot tartottunk Siklósbodonyban, ahol egy-két perces játékos klipeket, riportokat, ún. *mannequin challenge*-eket forgattak a résztvevők, valamint interjúztak egymással.⁹ A cél elsősorban a kamerával és a mikrofonnal való ismerkedés volt, tartalmilag pedig a klasszikus médiaműfajok, így az interjú és a riport elsajátítása. Meghatározó forma a filmek között a videóklip, amely a tetszés szerint kiválasztott zeneszámrá koreografált összehangolt mozgás felvételét jelenti. A szervezők külön mappába gyűjtötték a felnőttek és a fiatalok (kis- és nagykasások, facilitátorok) szereplésével készült filmeket, de van közös videó is. Több videón megjelenik az ironikus szerepjáték.

A részvételi filmek esetében kiemelt jelentőséggel bírnak a vetítési események, amelyek során az érintettek és szövetségeseik megbeszélik a látottakat. A Dunaszekcső-Tomor részvételi filmes tábor koncepciójának szerves részét képezte az az eljárás, hogy a két különböző helyszínen induló tábor közösségei úgy ismerkedjenek egymással, hogy megosztják egymással a videóikat. (Az egyik tomori bemutatózó filmen épp látni a kivetítőn a dunaszekcsőiek kisfilmjét, ahogy azt a tomoriak nézik.) A tábor Dunaszekcsőn zárult, és szombaton este tartottunk ott egy nagy premier-vetítést, amelyre meghívtuk a rokonokat, barátokat és a település polgárait. A nézők itt az összes elkészült filmet láthatták, szám szerint huszonegyet. A filmek közül néhányat fesztiválokra is

⁸ Az alkalmazott részvételi filmes módszertanról és a filmekről további részletek rövidesen a Minor Média/Kultúra Kutatóközpont blogján olvashatók. A filmek szervezett vetítéseken lesznek megtekinthetők, ehhez a résztvevőkkel való egyeztetés szükséges. A filmek címeit és nem nyilvános Youtube-linkjeit lásd a hosszabb beszámoló Mellékletében.

⁹ A filmek címeit ld. uo.

neveztünk. Bár a CineFest nem fogadta be a filmjeinket (ennek magyarázata a fesztivál játékfilmes karaktere), a Magyar Független Film és Videó Szövetség idei szombathelyi fesztiváljára beválogatták három filmünket, és ott elnyertük „a legkiemelkedőbb alkotóműhelynek” járó díjat. A fentieken kívül a filmeket beépítettük az általunk tartott kurzusok anyagában, és órai vetítések során nézhették meg őket hallgatók. További tervünk egy tavaszi program a Trafóban a Romakép Műhely című egyetemi filmprogram és kurzus keretében, illetve a járvány miatt elmaradt tomori vetítés az ottani családok és külső érdeklődők számára.

Melléklet

Házi konferenciák

I. Házi konferencia

2021. január 29. péntek 10:00-15:00

Program

9:55-10:00 Rövid bevezető (a megbeszélés témái)

10:00-12:45 Kutatói témák (Árva Márton, Gács Anna, Haragonics Sára, Hermann Veronika, Kővári Borz József, Müllner András, Oblath Márton, Orbán Katalin, Rumann Gábor, Siroki László, Trencsényi Klára, Varga Krisztina)

I. blokk: Részvételi filmes projektek: eltérő módszerek és gyakorlatok (négy példa)

10:00-10:15 Siroki László

10:15-10:30: A jövőKÉP program Remake Bodony produkciója a részvételi videó-dráma (Participatory Video Drama) felől rekonstruálva (Oblath Márton, együttműködésben Bartáné Somogyi Ginával)

10:30-10:45 Haragonics Sára

10:45-11:00 Trencsényi Klára (CEU): Részvételi filmes projekt menekültek és menedékkérők számára (az OLIVE-program)

11:00-11:15 Rumann Gábor: Részvételi filmezés mint nem formális oktatási módszer (Control Stúdió)

11:30-12:00 Beszélgetés

II. blokk: Elméleti és történeti szempontok

12:00-12:15 Müllner András: A részvételi film elméleti keretei

12:15-12:30 Hermann Veronika: A visszafoglalt tekintet

12:30-12:45 Gács Anna: Szerepek a részvételi videós folyamatban

12:45-13:00 Orbán Katalin: Kulturális kisajátítás

13:15-13:30 Varga Krisztina: A részvételi videó helye a múzeumban

13:30-13:45 Árva Márton: A forradalmi filmtől a közösségi videóig – Egy bolíviai esettanulmány: Sanjinés, Ukamau, CEFREC

14:00-14:30 Beszélgetés

14:30-15:00 Őszi és tavaszi kurzusok (Varga Krisztina, Haragonics Sári, Oblath Márton, Müllner András)

15:00-15:30 Nyári táborok és workshopok: Haragonics Sári (workshopok a kurzuson), Siroki László (Tomor), Rumann Gábor (Dunaszekcső), Horváth Kata-Müllner András (Sály)

II. Házi konferencia

2021. július 2. péntek 10:00-14:00

Program

10:00-10:15 Rövid bevezető (Müllner András): Könyvbeszerzések, Minor Média-platformok, pályázatok, publikációk

10:15-11:15 Részvételi filmes kurzusok (2020-2021/2.)

A részvételi filmezés és katalizátor módszer módszertana és gyakorlata (műfajismeret-műhelygyakorlat) –
Haragonics Sári

Jövőkép_2021 projekt – Oblath Márton

Részvételi videó a múzeumban – Varga Krisztina

Mozgóképes részvételi kultúra – Müllner András

11:15-12:00 Nyári tábor Tomoron és Dunaszekcsőn

Őszi tervek

Konferenciaszereplés, előadás, workshop

Müllner András: *Come back, Africa* – a részvételi film. Előadás a #freeszfe kurzushéten, 2021.2.4.

Roma archívumok. Lázár Eszter - Nagy Edina kurzusa, meghívott vendég: Müllner András, 2021.3.5.

Közösség – Dokumentum. SZFE Doktori műhelykonferencia február 8. (1. szekció: A közösségi dokumentumfilm, részvételiség mibenléte, általános kérdései, története)

Müllner András: Egy digitális toronyház lakói. Katerina Cizek Highrise című projektjéről – Tudástermelők, kapuőrök és véleményvezérek. Szakértelem a digitális nyilvánosságban c. konferencia, BME Szociológia és Kommunikáció Tanszék - ELTE Média, 2021. március 4–5. <https://sites.google.com/view/kdfi/kdfi2021>

Müllner András: Túlérzékeny romák és/vagy érzéketlen újságírók? Az „Ame Panzh kontra Telex.hu”-eset, előadás az „Új területek és fogalmak a kortárs médiakultúra kutatásában III: „A sértődöttség kultúrái a mai magyar társadalomban” c. konferencián, Pécs, 2021. március 26-27. http://commonline.pte.hu/wp-content/uploads/2021/03/kmdk3_programfuzet_dig_friss_fb.pdf Az előadásról készült videó itt megtekinthető: https://www.youtube.com/watch?v=4K_7zBukdAI

Müllner András: Strong Voices Staged. The „Roma Heroes” and its historical, social, cultural and artistic contexts. Szeminárium a Creative Europe projekt keretében. International Interdisciplinary Seminar for University Educators. Key Focus: Hero’s Figure in Contemporary Roma Drama, 2021.4.16.

Müllner András: Roma Visual Lab – media/communication studies and engaged research in Hungary, előadás a „Higher education in journalism and communication: history, curricula effects of the Bologna process and the ongoing digitalization” című konferencián, University of Bucharest - Moldova State University - Sofia University „Sf. Kliment Odhirski” (2021. május 20-21.)

Müllner András: Estézés és „teve”. A roma/cigány zenei hagyomány rögzülése a minor média változó formáiban, és a közösség diszkurzív–affektív viszonya a változó képekhez. Előadás a Károli Gáspár Református Egyetem és a Jazztanulmányi Kutatócsoport „Cigányzene – Roma Jazz. A cigánymuzsikusok kulturális örökségének és társadalmi helyzetének mintázatai” című online nemzetközi konferenciáján, 2021. május 27–28. <http://www.kre.hu/portal/index.php/1689-ciganyzene-roma-jazz-online-konferencia.html>

Müllner András: A részvételi videó digitális környezetben. Előadás a Magyar Filmtudományi Társaság éves konferenciáján Debrecenben 2021. november 6-án, „A mozgókép és a digitális médiumok” című konferencia „Részvételi filmezés – Lokális roma közösségek a dokumentumfilmben” című szekciójában. (A programot lásd itt: <https://www.filmtudomanyitarsasag.hu/konferencia/a-mozgokep-es-a-digitalis-mediumok-2/>)

Varga Krisztina: A kapuőrök nyitása – részvételiség a múzeumban – Tudástermelők, kapuőrök és véleményvezérek. Szakértelem a digitális nyilvánosságban c. konferencia, BME Szociológia és Kommunikáció Tanszék - ELTE Média, 2021. március 4–5. <https://sites.google.com/view/kdfi/kdfi2021>

Etikai elvárások és dilemmák a részvételi akciókutatásban. BCE Kutatási Hét, 2021. június 14. Szervezők: Gelei András (BCE), Lajos Veronika (ME és BCE) és Pataki György (ESSRG)

Publikációk

Itt minden olyan publikációt feltüntettünk, ami a kutatócsoport tagjaihoz (vagy leendő tagjához, Árva Mártonhoz) köthető, és kiemeltük azokat, amelyek a kutatás témájával összefüggésbe hozhatók. Árva Márton 2022. január 1-től regisztrált kutató a pályázatban.

Árva Márton (2021): "Egyszerűen elégük van" - Beszélgetés Michel Francóval. *Filmvilág* 2021/07, 26-27.

Árva Márton (2021): A forradalmi filmtől a közösségi videóig (előadás), Minor Média/Kultúra Kutatóközpont Youtube-csatorna <https://www.youtube.com/watch?v=TGIqXnaJRXg&t=43s>

Árva Márton (2021): Kikémlt gondoskodás. *Filmvilág*, 6. szám, 31–33.

Árva Márton (2021): La lucha de clases en Coronación de José Donoso y sus adaptaciones filmicas. *Trasvases entre la literatura y el cine* no. 3. (Várható megjelenés: 2021. ősz)

Árva Márton (2021): Nincs tiszta lap - J.M. Coetzee adaptációk, *Filmvilág* (Várható megjelenés: 2021. ősz)

Árva Márton (2021): Szuperhősök fűszoknyában. Műút, 2021078. 52–57. - amazonasi indián reprezentáció egy Netflixes sorozatban (itt online is: <https://www.muut.hu/archivum/36968>)

Cseke Balázs (2021): A MyStreet közösségi-videótérkép és a részvételi videózás (előadás), Minor Média/Kultúra Kutatóközpont Youtube-csatorna <https://www.youtube.com/watch?v=RPrC8xYyMMY>

Cseke Balázs (2021): A MyStreet mozgalom és a részvételi videózás, Replika, 123. szám

Gács Anna (2021): Hierarchia-kérdések a kollaboratív kutatásban, művészetben (előadás), Minor Média/Kultúra Kutatóközpont Youtube-csatorna <https://www.youtube.com/watch?v=ElAF2txRho>

Gács Anna (2021): Valami vadság (Halász Rita: Mély levegő). *Jelenkor* 64. évf. 7-8: 869-872.

Grosch Nándor (2020): Frici és a gyermekotthon világa egy csoportfolyamat tükrében, *Pszichodráma* (gyerekdráma-különszám), ősz, 36-61. (Magyar Pszichodráma Egyesület)

Hammer Ferenc (2021): Neonfényes szelek – Az Inforg-filmek és a 2000-es évtized, in Iványi-Bitter Brigitta (szerk.): *A kísérletezés szabadsága, Inforg Stúdió 2000-2010* (kiállítási katalógus), Ferenczy Múzeumi Centrum, Szentendre (Várható megjelenés: 2021. ősz)

Haragonics Sára (2021): Részvételi filmezés és katalizátor módszer. Kortárs magyarországi példák (előadás), Minor Média/Kultúra Kutatóközpont Youtube-csatorna <https://www.youtube.com/watch?v=YwpeovPGRP4>

Haragonics Sári (2021): A kamera mint csoportkohéziós és csoportközi katalizátor, Replika, 123. szám

Hermann Veronika (2021): A visszafoglalt tekintet. Etnikus kulturális és önelbeszlési gyakorlatok (előadás), Minor Média/Kultúra Kutatóközpont Youtube-csatorna <https://www.youtube.com/watch?v=bwm1bTNULh0&t=3s>

Minor Média/Kultúra Kutatóközpont Blog, www.minormedia.hu

Müllner András (2021): „To be continue...” – Reflexiók a kortárs részvételi videós projektek egy példájával kapcsolatban, Replika, 123. szám

Müllner András (2021): A nyelv feltámasztása (a „Költészet és performansz” című kiállítás ismertetője), Műértő, november

Müllner András (2021): A toronyház lekerekítése. Két művészetalapú (mozgóképes) részvételi akciókutatás összehasonlítása a részvételi alanyi funkciók szempontjából

Müllner András (2021): Beszélgetés Kővári Borz Józseffel és Siroki Lászlóval (előadás), Minor Média/Kultúra Kutatóközpont Youtube-csatorna https://www.youtube.com/watch?v=lg_zHn9-53c&list=PLQnuoI9oD6qoOCdj-w7vPdHa6Pc2OGttd&index=2&t=180s

Müllner András (2021): Bevezető a mozgóképes részvételi kultúrába 1. rész (előadás), Minor Média/Kultúra Kutatóközpont Youtube-csatorna <https://www.youtube.com/watch?v=3csmE8BA9Gk&t=143s>

Müllner András (2021): Bevezető a mozgóképes részvételi kultúrába 2. rész (előadás), Minor Média/Kultúra Kutatóközpont Youtube-csatorna <https://www.youtube.com/watch?v=8tVZFTyHplg&t=31s>

Müllner András (2021): Bevezető a mozgóképes részvételi kultúrába 3. rész (előadás), Minor Média/Kultúra Kutatóközpont Youtube-csatorna <https://www.youtube.com/watch?v=loAtlxHhPbE&t=339s>

Müllner András (2021): Bevezető a Replika részvételi videóról szóló tematikus számához, Replika, 123. szám

Müllner András (2021): Gubera-cinezine. Inforg-filmek a Romakép Műhelyben, in Iványi-Bitter Brigitta (szerk.): A kísérletezés szabadsága, Inforg Stúdió 2000-2010 (kiállítási katalógus), Ferenczy Múzeumi Centrum, Szentendre (Várható megjelenés: 2021. őszi)

Müllner András (2022): A néma botlótól a hibrid hangzó repertoárig. A nyírvasvári Rostás család mozgóképes ábrázolásának néhány példája, in Hajnóczky Tamás (szerk.): A cigányzene és a zenész cigány alakváltozásai a Kárpát-medencében. Gondolat Kiadó, Budapest (Várható megjelenés: 2022)

Müllner András (szerk.) (2021): Romakép Műhely Cinezine – részvételi alapú kiadvány a RKM fennállásának 10. évfordulójára (Várható megjelenés: 2021 augusztus)

Oblath Márton – Bartáné Somogyi Gina (2021): Remake Bodony 2016-2021 (előadás), Minor Média/Kultúra Kutatóközpont Youtube-csatorna <https://www.youtube.com/watch?v=FJy4xmciYrM&t=2s>

Orbán Katalin (2021): Kulturális kisajátítás (előadás), Minor Média/Kultúra Kutatóközpont Youtube-csatorna <https://www.youtube.com/watch?v=zuzy45V45tY&t=6s>

Orban, Katalin (2021): Graphic Fiction, in *The Cambridge Companion to Twenty-First Century American Fiction*, Cambridge University Press, 79-99. <http://services.cambridge.org/us/academic/subjects/literature/american-literature/cambridge-companion-twenty-first-century-american-fiction?format=HB&isbn=9781108838276>

Rumann Gábor (2021): Dunaszekcsői Webtvé (előadás), Minor Média/Kultúra Kutatóközpont Youtube-csatorna <https://www.youtube.com/watch?v=-7mQIWCKovQ&list=PLQnuoI9oD6qoOCdj-w7vPdHa6Pc2OGttd&index=6>

Schensul, Jean és DalGLISH, Campbell (2021): Nehéz kiút: improvizációs film és ifjúsági részvételi akciókutatás, ford. Orbán Katalin, Replika, 123. szám

Stewart, Michael (2021): A titkok a szerény, hétköznapi dolgokban rejlenek: kollaboratív antropológia a digitális korban, ford. Gács Anna, Replika, 123. szám

Varga Krisztina (2021): A részvételi videó helye a múzeumban (előadás), Minor Média/Kultúra Kutatóközpont Youtube-csatorna <https://www.youtube.com/watch?v=Ku2DngPqaCI&t=744s>

Varga Krisztina (2021): Részvételi videó a múzeumban, Replika, 123. szám

Tervezett publikációk:

„Participatory video in Hungary” – a *Film and Media Studies* angol nyelvű tematikus száma

„Külföldi és magyarországi részvételi filmezés a hidegháború korszakában” – tematikus szám a *Metropolis* filmes szakfolyóiratban

Részvételi videó (módszertani kézikönyv)

Kurzusleírások

2020-2021/II. félév

Romakép Műhely: filmprogram (Müllner András)

Az ELTE Kommunikáció és Média Tanszékén megalapított Minor Média/Kultúra Kutatóközpont egyik kutatási projektje a magyarországi részvételi videózás, illetve tágabban a kisebbségi, részvételi és művészeti alapú képzés (minor média) történetének és jelenlegi helyzetének feltérképezése. A „minor média” kifejezés jelen esetben arra utal, hogy a részvételi képzésnek a kisebbségi közösségek önreprezentációjában betöltött szerepét szeretnénk vizsgálni. Ezen belül is azt az alternatív képzést kutatjuk, amely a domináns (közszolgálati és kereskedelmi médiában keringő) képek ellensúlyozását jelentheti. A kutatás (egyik) nyilvánosságát a Romakép Műhely hatrészes filmprogramja jelenti.

A Romakép Műhely egy társadalmi ügyek iránt érdeklődő, médiatudatosságra nevelő közösségi filmklub és egyetemi kurzus. A filmklub résztvevői alapvetően a magyarországi roma közösségek és roma származású személyiségek dokumentumfilmes ábrázolását elemzik a kritikai elméletek eszköztárának segítségével, de az általunk vetített filmek bármilyen sérülékeny kisebbségi közösségről szólhatnak. A filmklub igyekszik aktív kapcsolatokat építeni roma és nem roma civil közösségekkel és kulturális intézményekkel, hogy a műhelyben folyó kutatást ily módon is társadalmassá és demokratizálja. A programot, amely nyitott minden érdeklődő számára, a Romakép Műhely c. egyetemi kurzus vezetője, valamint a kurzust felvevő hallgatók szervezik.

A beszélgetésekről készült videók lejátszási listája itt található:

<https://www.youtube.com/watch?v=8Dft9heLEPA&list=PLVz97bvjJmC0aPb0cSdN8rJampUUQbcM&index=9&t=3s>; a RKM 2021-es tavaszi programja pedig itt érhető el:

<http://romakepmuhely.hu/romakep-muhely-11-2021/>

Programok:

2021-02-17: Részvételi videózás Magyarországon (Haragonics Sára) és a globális szintén (InsightShare). Vetített filmek: A programban több magyar és külföldi filmet vetítünk, előljáróban egy összefoglaló kisfilm: Hernádszentandrás-Budapest (2019) Katalizátor workshop összefoglaló kisfilm:<https://www.facebook.com/295227737188250/videos/872713666416201>. Meghívott vendégek: Haragonics Sára dokumentumfilmes, oktató; valamint a hernádszentandrás és budapesti közreműködők

2021-03-03: A Lippai Balázs Roma Szakkollégium (Debreceni Egyetem). Vetített filmek: Gabica filmje (Biczó Gábor – Szabó Henriett, Didakt Kft., Debrecen, 2020); Sokat tanulhatunk egymástól... (Hodász, Kisvilágok-sorozat, 5. rész). Meghívott vendégek: Biczó Gábor antropológus, Szabó Henriett antropológus, Lakatosné Rézműves Gina

2021-03-17: Queer vidék. Vetített film: Falusi románc (Meleg szerelem). Meghívott vendégek: Bódis Kriszta rendező, Takács Mária operatőr, Máté Dezső szociológus, roma LMBTQ aktivista, moderátorok: Strausz Laura és Vígh Martin

2021-04-07: A Roma Kultúra Nemzetközi Napjának előestéje: Romakép Cinezine – Romakép Műhely 10. Vendégek: Árva Márton, Csatlós Judit, Gábor Sára, Jónás Tamás, Kerényi Máté, Kondi Viktória, Lázár Kata, Müllner András Pócsik Andrea, Sugár János. Vetített film: Beszélgetéstörödékek az elmúlt 10 évből (konceptió: Müllner András, vágó: Kovács Dávid, Romakép Műhely, 2021). Moderátorok: Ott Lili Tamara, Sári Franciska. A videót készítette: Kovács Dávid

2021-04-21: A független média romaképe: Telex vs. Ame Panzh. Vetített filmek: Két Telex-videó. Meghívott vendégek: A Telex munkatársai, valamint az Ame Panzh tagjai

2021-05-05: Kései születés. Romakép Műhely-program. A Romakép Műhely OFF-Biennáléval közös programja. Vetített film: Kései születés (színes, magyar dokumentumfilm, 67 perc, 2002, rendező:

Kőszegi Edit, Szuhay Péter) <https://www.youtube.com/watch?v=uDz0omxNBiQ&t=3s>. Vendégek: Kőszegi Edit, Szuhay Péter, Daróczi Ágnes. Moderátorok: Gyenes Lídia, Szőke-Tóth Anna, a Romakép Műhely tagjai

A mozgóképes részvételiség kultúrái: az egyéni kutatásokon alapuló előadássorozat (szervező: Müllner András)

A kurzus egy előadássorozat azokra témákra építve, amelyek a tanszéken működő Minor Média/Kultúra Kutatóközpont állandó és meghívott oktatói és kutatói kutatnak. Az előadássorozat a kutatóközpont által elnyert négy éves OTKA-kutatás keretében valósul meg, amelynek címe: „A magyarországi részvételi filmkultúra története és jelenlegi gyakorlatai, különös tekintettel a sérülékeny kisebbségi csoportok önreprezentációjára”. A témák a mozgóképes részvételi kultúra tág köréből származnak, és érintik a részvételi kutatási módszerként ismert részvételi videót és annak kritikai értékelését, a kutatáshoz való jogot és a kutatás dekolonializációját, a kutatás során megfigyelhető hatalmi viszonyokat, az vizuális részvétel során lehetőség szerint megvalósuló emancipációt és képessé tételt, a társadalomkutatás önreflexióját, a kutatói szerepeket és a részvételi videónak a kulturális ki- és visszasajátításban játszott szerepét, a technológiához való hozzáférés társadalmi nemi szempontjait és még sok más, a kortárs megosztáson alapuló kultúrával kapcsolatos kérdést. Az előadóról és az előadások témáiról kutatóközpont honlapján tájékozódhat az érdeklődő: <http://minormedia.hu/munkatarsak-es-munkacsoportok/> Az előadások itt tekinthetők meg: <https://www.youtube.com/playlist?list=PLQnuol9oD6qoOCdj-w7vPdHa6Pc2OGtttd>

A részvételi videó: műfajismeret és műhelygyakorlat (Haragonics Sára)

“A részvételi filmkészítés egy inkluzív és kollaboratív folyamat, ami elkötelez egy - általában hátrányos helyzetű - közösséget vagy egy csoportot arra, hogy együtt találják ki, gyűjtsék össze, vigyék filmre és mutassák be a saját történetüket.” Így összegzi a részvételi filmezés lényegét Nick és Chris Lurch Insights into Participatory Video című könyvükben. A katalizátor módszer a részvételi filmezés módszertanán alapszik, azonban a filmet elsősorban az egymás közötti kommunikációra használja, fő célja a kamera csoportkohéziós és csoportközi katalizátorként való működése. A módszer a társadalmi törésvonalak mentén a filmezésen keresztül foglalkozik a résztvevők reprezentációjával és önreprezentációjával, dialogikus irányelveken alapul és a közösségépítést és a participációt tűzi ki célul. A részvételi filmezés és katalizátor módszer módszertana és gyakorlata kurzus a szociális szféra, az akadémia és a művészet összekapcsolása, amely betekintést ad a részvételi filmezés nemzetközi történetébe és magyar gyakorlataiba. Az elméleti szeminárium során szakirodalmi szövegekkel és esettanulmányokkal foglalkozunk. A gyakorlati alkalmak alatt a hallgatók megismerik és facilitálják a részvételi filmezés és katalizátor módszer gyakorlatait. Az utolsó 4 alkalom tömbösített gyakorlati alkalmak, mely során a hallgatók két csoportba osztva valódi körülmények között vezetnek foglalkozásokat. Ez egyben gyakorlati vizsgájuk is.

Múzeum és részvételiség – a részvételi múzeumtól a részvételi videóig (Varga Krisztina)

A kurzus központi fogalma „részvételiség” lesz és megvizsgáljuk a múzeummal való kapcsolatát. A félév során áttekintjük a múzeum intézményének azt a folyamatát, ahogyan a reprezentációs gépezetből részvételi, közösségi múzeummá vált. Az intézmény működésén belül a közvetítésre fókuszálunk, megvizsgáljuk a múzeumpedagógia részvételi eszköztárát, különös tekintettel a részvételi videó (participatory video) felhasználására.

2021-2022/I. félév

Kulturális gyakorlatok: interjúkészítés (Müllner András)

A „Kulturális gyakorlatok” című kurzus a részvételi videót mint társadalomkutatási módszert ismerteti meg a hallgatókkal, részben elméleti szakirodalom segítségével (a *Replika* című társadalomtudományi folyóirat 2021 őszi megjelenő tematikus számának tanulmányain keresztül), részben olyan kutatási tevékenységeken keresztül, mint az interjú, a projekt-asszisztencia, kutatástervezés vagy

könyvismertető-írás. A félév során a következő témákat járjuk körül: Mi a részvételi videó? A Minor Média/Kultúra Kutatóközpont OTKA-pályázata (Müllner 2020); A részvételi videó mint akciókutatási módszer (Harper 2016); A részvételi videó mint ifjúságkutatási eszköz (Müllner 2021); A részvételi videó mint „társadalmi katalizátor” (Haragonics 2021); A részvételi videó (társadalom)antropológiai megközelítése (Stewart 2021); A részvételi videó néhány kortárs példája (Cseke 2021, Varga 2021, Oblath-Somogyi 2021). A félév második felében interjú kutatási tevékenységet folytatunk.

A részvételi videó: műfajismeret és műhelygyakorlat (Haragonics Sára) Lásd az előző félévi tematikát.

A magyarországi roma kultúra vizuális reprezentációjának története és kiállítási gyakorlata (Varga Krisztina)

Az kurzus keretében muzeológiai, antropológiai és szociológiai megközelítésekkel vizsgáljuk meg a roma múzeum kérdéskörét. A jelenből kiindulva kortárs és történeti példák segítségével vizsgáljuk meg, hogy milyen képet közvetítenek, milyen történeteket, történelmet mesélnek el a romákról a nemzetközi és hazai múzeumok. Ezek mellett áttekintjük az 1970-es évektől, a rendszerváltáson át, egészen napjainkig az államhatalom által hozott párthatározatokat és az arra válaszként alapított roma kulturális szerveződések, a roma kulturális központ tervezeteit és az intézmények körül kialakult diskurzusokat, valamint a roma értelmiség által megfogalmazott intézményi koncepciókat.

Az emberi jogi dokumentumfilm és dokumentumfilmfesztivál – műfajismeret-műhelygyakorlat páros óra (oktató: Müllner András)

A műfajismeret-műhelygyakorlat c. kurzus kiváló alkalom, hogy a hallgatók megismerkedjenek a dokumentumfilm-fesztivál műfajával, azon belül is a társadalmi problémákat, köztük emberi jogi kérdéseket tematizáló fesztiválokkal, valamint az ún. érdekképviselői újságírással (advocacy journalism). A félév konkrét tárgya a Verzió Nemzetközi Emberi Jogi Dokumentumfilm Fesztivál és annak működése. A tárgyhoz kapcsolódó Műhelygyakorlat c. kurzus többféle lehetőséget nyújt arra, hogy az kurzus közössége aktívan közreműködjön a Verzió 2021-es programjában.

Film és civil társadalomtudomány: műhelyszeminárium (Haragonics Sári, Oblath Márton)

A műhelyszeminárium közvetlenül kapcsolódik az előző félév részvételi filmes elméleti és gyakorlati órához. A megismert Baranya megyei aprófalú, Siklósbodony lakóival folytatjuk a megkezdett részvételi film-alapú kutatást, amibe tereplátogatások formájában kapcsolódnak be a hallgatók. A terepmunka során szerzett tapasztalataink közös reflexiójára, a felmerülő elméleti-módszertani dilemmák havi rendszerességű kibontására, szakirodalmi kontextusba helyezésére ad majd lehetőséget a szeminárium. Úgy tervezzük, hogy érinteni fogjuk a részvételi filmes gyakorlat és a filmnyelvi kreativitás kapcsolatát, a társadalomtudományos megismerés és a dokumentum-képek megalkotása közötti viszonyt; olvasni fogunk a “civil társadalomtudomány” programjáról és ebben a filmkészítés szerepéről, valamint a kollektív alkotófolyamat lehetséges modelljeiről. A szakirodalmat folyamatosan fogjuk bővíteni a felmerülő kérdések alapján. A szeminárium a Minor Média/Kultúra Kutatóközpont “A magyarországi részvételi filmkultúra története és jelenlegi gyakorlatai, különös tekintettel a sérülékeny kisebbségi csoportok önreprezentációjára” kutatásának a része és kapcsolódik a YouCount Youth Citizens Science kutatáshoz is. Ezek a programok fedezik a terepmunka költségeit, a hallgatók ellátását pedig a Siklósbodonyi Önkormányzat vállalta.

Filmoktatás, filmes kutatás, interjúzás

Részvételi filmes tábor Siklósbodonyban, 2021. június 5-6./augusztus 13-15. Partnerek: Parforum Nonprofit Kft (SajatSzinhez.org program keretében), Siklósbodonyért Egyesület, ESSRG Kft (a YOUCount, YOUCOUNT - EMPOWERING YOUTH AND COCREATING SOCIAL INNOVATIONS AND POLICYMAKING THROUGH YOUTH-FOCUSED CITIZEN SOCIAL SCIENCE program keretében). Résztvevők: siklósbodonyi lakosok, az ELTE Média részvételi videós kurzusának hallgatói, a projekt szakmai vezetője Haragonics Sári

Részvételi filmes tábor Tomoron és Dunaszekcsőn, 2021. 08. 2-8. Partnerek: Control Stúdió Alkotóműhely, Csereháti Roma Önszolgáltató Közhasznú Egyesület. Résztvevők: tomori és dunaszekcsői fiatalok, Bordás Róbert, Csátich Renátó, Haragonics Sári, Rumann Gábor, Siroki László filmes szakemberek, Albert Virág, Barki Bálint, Kozma Csaba és Simon Rebeka, az ELTE Média részvételi videós kurzusának hallgatói. Táborvezető: Müllner András.

Interjúzás alapkutatási célból a magyarországi részvételi filmes alkotókkal (2021. december – 2022. január), a Kulturális gyakorlatok c. mesterszakos kurzus hallgatóinak közreműködésével (Balazsin Balázs, Bozó Antal, Bozsó Ágnes, Csoma Zsuzsanna, Gál Luca, Korompai Tímea, Kurdics Zoltán Gábor, Le Virág Mai Lan, Székács Linda, Tóth-Gyóllai Orsolya)

Interjúalanyok

Bársony Katalin

Videók, filmek, tanulmányok, egyéb dokumentumok:

Buvero - A roma női médiatábor filmjei <https://vimeo.com/search?q=buvero>

Romakép Műhely-beszélgetés: <https://www.youtube.com/watch?v=MZqPFX0Yqrk;>

Interjúkészítő: Korompai Tímea

Biczó Gábor

Videók, filmek, tanulmányok, egyéb dokumentumok:

Lippai Balázs Roma Szakkollégium (Debreceni Egyetem)

Antrom Filmműhely (filmek linkjei): <https://gygyk.unideb.hu/hu/antrom-filmmuhely-nyitolap#overlay-context=hu/antrom-filmmuhely-nyitolap>

Romakép Műhely-beszélgetés: <https://www.youtube.com/watch?v=MZOXvRjLOBA>

Lippai Balázs Roma Szakkollégium: <https://szakkollegiumok.unideb.hu/hu/node/222>;
<https://romaszakkollegium.tumblr.com/post/143744916076/a-debreceni-egyetemen-2016-%C3%A1prilis-7-8-%C3%A1n>

Biczó Gábor https://doktori.hu/index.php?menuid=192&lang=EN&sz_ID=9154

Interjúkészítő: Tóth-Gyóllai Orsolya

Bihari László

Videók, filmek, tanulmányok, egyéb dokumentumok:

Zöld Pók Alapítvány <http://zoldpok.hu/>

Romakép Műhely-beszélgetés: <https://www.youtube.com/watch?v=tJiR45av9gl&t=3967s;>

A MyStreet Magyarországon: Rios <http://mystreetfilms.cz/en/video/rios>, Budapest mozgásban: <http://mystreetfilms.cz/en/video/budapest-mozgasban>

Itt látható a híd (Gilvánfa, Kászá Dásztyszä Tanoda <https://www.facebook.com/watch/?v=1690235014354175>)

Interjúkészítő: Bozó Antal

Bódis Kriszta

Videók, filmek, tanulmányok, egyéb dokumentumok:

Hétes, alkotótábor: 1. https://indavideo.hu/video/Az_evallso_nap_videoi, 2. https://indavideo.hu/video/Az_elso_nap_videoi_2 3. https://indavideo.hu/video/Az_elso_nap_videoi_3?fbclid=IwAR12-r4g_L4YZV5preM6LShb_obklqAod7xl2ojai3mm_bmPdM-eRo5JpZ0

Romakép Műhely-beszélgetés: <https://www.youtube.com/watch?v=TW3sTG1Vmlw;>

Interjúkészítő: Balazsin Balázs

Boross Martin

Videók, filmek, tanulmányok, egyéb dokumentumok:

SajátSzínház: Remake_Bodony <http://www.sajatszinhaz.org/jovokep/>

Romakép Műhely-beszélgetés: <https://www.youtube.com/watch?v=vf-polpFdYE;>

Interjúkészítő: Gál Luca

Chilton Flóra

Videók, filmek, tanulmányok, egyéb dokumentumok:

https://docs.google.com/document/d/1K6Up7klkZ-4wQ-6l_t1tmjolM0byaS33/edit

Összetörve: [https://indavideo.hu/video/Telefonok - Osszetorve](https://indavideo.hu/video/Telefonok_-_Osszetorve)

„Telefonok #összetörve” - Célkeresztben: [https://indavideo.hu/video/Telefonok - Celkeresztben](https://indavideo.hu/video/Telefonok_-_Celkeresztben)

Reziliencia : <https://youtu.be/lZ8uuwH3pgg>

Verset írok : <https://youtu.be/CyGmn7Oj9pA>

Hiába is hisztizel : <https://youtu.be/l4lk8mbpRtc>

Válaszúton : <https://vimeo.com/424579015>

Jelszó : valaszuton30

Neszetamás: <https://youtu.be/T-toQuWHcYM>

Interjúkészítő: Kurdics Zoltán Gábor

Csoszó Gabriella

Videók, filmek, tanulmányok, egyéb dokumentumok:

Romakép Műhely-beszélgetés: <https://www.youtube.com/watch?v=n9I9wYot1U8>

“Nekik most sokkal nehezebb, mint nekem volt” – Csoszó Gabriella a Jövőkép projektről

<https://artportal.hu/magazin/nekik-most-sokkal-nehezebb-mint-nekem-volt-csoszo-gabriella-a-jovokep-projektrol/>

Interjúkészítő: Bozó Antal

Csörgits Hunor

Videók, filmek, tanulmányok, egyéb dokumentumok:

Zöld Pók Alapítvány <http://zoldpok.hu/>

Romakép Műhely-beszélgetés: https://www.youtube.com/watch?v=1b_rN3HRiRM

Interjúkészítő: Balazsin Balázs

Grosch Nándor

Videók, filmek, tanulmányok, egyéb dokumentumok:

Gyerekszem Művészeti Egyesület <http://gyerekszemegyesulet.hu/>

[http://imago.mtapi.hu/a_folyoirat/e_szovegek/pdf/1\(22\)2011-1/065-72_Fecske.pdf](http://imago.mtapi.hu/a_folyoirat/e_szovegek/pdf/1(22)2011-1/065-72_Fecske.pdf)

Interjúkészítő: Csoma Zsuzsanna

Haragonics Sára

Videók, filmek, tanulmányok, egyéb dokumentumok:

Az én Dombóvárom - Domi és Magdus filmje (2017, Autonómia Alapítvány, Dombóvári Egyesített Humán Szolgáltató Intézmény, Dombóvár Város Önkormányzata, Dombó-land Térségfejlesztő Kft.

<https://www.youtube.com/watch?v=psWlJptuzyY>; A projektről a cikk és a többi kisfilm itt:

https://index.hu/belfold/2017/12/20/abcug_autonomia_alapitvany_dombovar_fejlesztes_hatranys_helyzet/)

SZOMARO – Parforum – Zöld Pók: Tíz év múlva „ugyanitt” (Parforum Részvételi Kutató Műhely, Szomolya,

2019, People2People Project) [https://vimeo.com/320142815?fbclid=IwAR0iBg3180qtp5b-](https://vimeo.com/320142815?fbclid=IwAR0iBg3180qtp5b-bFPS3o_aJTdPZ64YNCPJRZiHCnbtXQ1hS1k4iXBzss)

[bFPS3o_aJTdPZ64YNCPJRZiHCnbtXQ1hS1k4iXBzss](https://vimeo.com/320142815?fbclid=IwAR0iBg3180qtp5b-bFPS3o_aJTdPZ64YNCPJRZiHCnbtXQ1hS1k4iXBzss); Füttyös

<https://www.youtube.com/watch?v=3MGqYCjP73A>; UtcaSzak. Károlyfalva (Filmes-fotós csoport, Jövőkép

kisfilm) <https://youtu.be/KvkULFX5ozA>; Hernádszentandrás + Budapest

[https://vimeo.com/328264312?fbclid=IwAR0FAZqu9LjPFYg4QqVzc75uVn-](https://vimeo.com/328264312?fbclid=IwAR0FAZqu9LjPFYg4QqVzc75uVn-i4rWvU5MEXDKW37pk0Gv7BaJqzpjG--E)

[i4rWvU5MEXDKW37pk0Gv7BaJqzpjG--E](https://vimeo.com/328264312?fbclid=IwAR0FAZqu9LjPFYg4QqVzc75uVn-i4rWvU5MEXDKW37pk0Gv7BaJqzpjG--E)

Az alábbi előadások közül egy választandó:

<https://www.youtube.com/watch?v=8Dft9heLEPA&t=1s>

Haragonics Sára: Részvételi filmezés és katalizátor módszer. Kortárs magyarországi példák

<https://youtu.be/YwpeovPGRP4>

Interjúkészítő: Székács Linda

Kozák Zsuzsanna

Videók, filmek, tanulmányok, egyéb dokumentumok:

Vizuális Világ Alapítvány <http://visualworld.org/>

Wapikoni: <http://www.wapikoni.ca/home>

Romakép Műhely-beszélgetés: <https://www.youtube.com/watch?v=vpHcx-JI14s>

Interjúkészítő: Csoma Zsuzsanna

Kővári Borz József

Videók, filmek, tanulmányok, egyéb dokumentumok:

Az alábbi előadások közül egy választandó:

Kővári Borz József – Füredi Zoltán: Vándormozi, szerk. Halmos Ádám, Palantir Film Alapítvány – Fény-Árnyék Művészeti Egyesület, 2005, https://issuu.com/docuart/docs/vandormozi_belivek

Romakép Műhely-beszélgetés: <https://www.youtube.com/watch?v=ALaZ-QpVKqk> ;

Kővári Borz József és Siroki László a Minor Média-előadás-sorozatban https://youtu.be/lg_zHn9-53c

Interjúkészítő: Bozsó Ágnes

Molnár István Gábor

Videók, filmek, tanulmányok, egyéb dokumentumok:

Romakép Műhely-beszélgetés: <https://www.youtube.com/watch?v=XRrS-68MbY8>,

Interjúkészítő: Kurdics Zoltán Gábor

Nemes Gusztáv

Videók, filmek, tanulmányok, egyéb dokumentumok:

https://www.mtaki.hu/wp-content/uploads/2018/03/Nemes_CV_hun.pdf

Nemes Gusztáv https://doktori.hu/index.php?menuid=192&lang=EN&sz_ID=11035

http://real.mtak.hu/105381/1/LajosV-NemesG_Megalkotott_valogasok_Kali_medence_2020.pdf

Romakép Műhely-beszélgetés: <https://www.youtube.com/watch?v=vpHcx-JI14s>

Interjúkészítő: Tóth-Gyóllai Orsolya

Oblath Márton

<https://www.youtube.com/watch?v=n9I9wYot1U8>; <https://www.youtube.com/watch?v=vf-polpFdYE>

Rumann Gábor

Videók, filmek, tanulmányok, egyéb dokumentumok:

Dunaszekcsői Webtévé <https://youtu.be/-7mQIWCKovQ>

Interjúkészítő: Székács Linda

Salamon András

Videók, filmek, tanulmányok, egyéb dokumentumok:

Tíz év múlva (A magyargéci Roma Filmiskola alkotóközösségének filmje, Salamon András 2010, 10 perc)

https://www.youtube.com/watch?v=YhC2R3e_814

Salamon András: Filmoktatási módszertan a hátrányos helyzetűek szociális- és kulturális kompetenciafejlesztésére a magyargéci és miskolctapolcai akciókutatások alapján, DLA-értekezés, 2013.

<http://www.szfe.hu/uploads/dokumentumtar/dlasalamon.pdf>

Interjúkészítő: Gál Luca

Siroki László

Videók, filmek, tanulmányok, egyéb dokumentumok:

Cserepressz: <https://www.youtube.com/user/cserepressz>

<http://autonomia.hu/hu/worker/siroki-laszlo/>

Az alábbi előadások közül egy választandó:

<https://www.youtube.com/watch?v=Q221wBLz1tg> ; <https://www.youtube.com/watch?v=VYPLBmLdnzk>

Interjúkészítő: Korompai Tímea

Szabadhegyi Zita

Videók, filmek, tanulmányok, egyéb dokumentumok:

<https://sopronimuzeum.hu/author/szabadhegyi-zita/>

<http://mokk.skanzen.hu/csodat-nem-teszunk,-de-fontos,-hogy-lehetoseget-adjunk.html>

Interjúkészítő: Le Virág Mai Lan

Szabó Elemér és Szilágyi Eszter

Videók, filmek, tanulmányok, egyéb dokumentumok:

Az Inasok c. filmhez rövidesen hozzáférést kapunk.

Interjú a projektvezetőkkel és részletek a filmből: <https://www.youtube.com/watch?v=rTIMM5Q9qZY>

<https://drive.google.com/drive/folders/1ZgWtfx3CdB5NJ4muORYWVuNvLt7boEkj>

Interjúkészítő: Le Virág Mai Lan

Szabó Henriett

<https://www.youtube.com/watch?v=MZOXvRjLOBA>

<https://gygyk.unideb.hu/hu/antrom-filmmuhely-nyitolap#overlay-context=hu/antrom-filmmuhely-nyitolap>

Interjúkészítő: Bózsó Ágnes

Trencsényi Klára

Videók, filmek, tanulmányok, egyéb dokumentumok:

az OLIVE részvételi filmes workshop teasere itt érhető el: Story of an Unfinished Film

<https://vimeo.com/325817176/8107f11f6b>

A workshopról szóló tanulmány innen tölthető le:

Trencsényi, Klára – Naumescu, Vlad (2021): Migrant Cine-Eye: Storytelling in Documentary and Participatory Filmmaking, in Karolina Nikielska-Sekula - Desille Amandine (szerk.): Visual Methodology in Migration Studies. New Possibilities, Theoretical Implications, and Ethical Questions, Springer, pp. 117-140.

<https://doi.org/10.1007/978-3-030-67608-7> (Letöltés: 2021-11-16)

<https://library.oapen.org/bitstream/handle/20.500.12657/50407/978-3-030-67608-7.pdf?sequence=1#page=136>

Interjúkészítő: Le Virág Mai Lan

Kommunikációs platformok

A kutatóközpont tevékenységének kommunikációja jelenleg a Minor Média/Kultúra Kutatóközpont Facebook-oldalán, honlapján és Youtube-csatornáján keresztül zajlik. A Facebookon 2020 tavaszán az OTKA-kutatás tizenhat résztvevőjét mutattuk be, rövid életrajzzal és kutatási tervvel, egyéb posztok mellett. Ezzel viszonylag gyorsan egy nagy követőtáborra tettünk szert, ami a hatékony tudománykommunikáció szempontjából fontos. 2021 tavaszától az újonnan elkészült honlap is munkába állt, először magyar, majd ősztől angol nyelven is. Végül, de nem utolsósorban a kutatóközpont Youtube-csatornáján is elérhetőek tartalmak, lejátszási listákba rendezve.

Facebook-profil

<https://www.facebook.com/minor.media.kultura>

A Minor Média/Kultúra Kutatóközpont az Eötvös Loránd Tudományegyetem Művészetelméleti és Médiakutatási Intézetében, a Média és Kommunikáció Tanszéken működik. Alapítója Müllner András.

Névjegy: A minor média (kis média) sokféle formáját kutatjuk, magyar és összehasonlító kontextusban.

512 embernek tetszik. 2021. 12. 13-ai adat. (Összehasonlítás: a 2020. 12. 20-ai adat alapján 481 embernek tetszett.)

520 ember követi. 2021. 12. 13-ai adat. (Összehasonlítás: a 2020. 12. 20-ai adat alapján 487 ember követte.)

Tudományos weboldal.

Youtube-csatorna

https://www.youtube.com/channel/UCC6BryKe6hy-rVBe4-8XO6w?view_as=subscriber

A Minor Média Kultúra nevű csatorna a Minor Média/Kultúra Kutatóközpont csatornája.

Lejátszási listák:

Dunaszekcső-Tomor részvételi filmes tábor

<https://www.youtube.com/playlist?list=PLQnuoI9oD6qrG8XrFCHNgrReMJB3oyPFI>

A maszk útja <https://www.youtube.com/playlist?list=PLQnuoI9oD6qrVIH60RJVoT9QhIIS9SqYh>

Mozgóképes részvételi kultúra (előadás-sorozat) <https://www.youtube.com/playlist?list=PLQnuoI9oD6qoOCdj-w7vPdHa6Pc2OGttD>

Minor Média-honlap

<http://minormedia.hu>

Pályázatok és támogatások

Nemzeti Kulturális Alap (pályázat az ELTE BTK Trefort-kerti évnnyitó fesztiváljának Romakép Műhely-programjára – nem támogatott);

Nemzeti Kulturális Alap (a Control Stúdió nevében pályáztunk a Dunaszekcső-Tomor részvételi filmes tábor költségeire – megítélt támogatás: 600000 forintot);

Goethe Intézet (pályázat a Romakép Műhely Cinezine megjelenítésének költségeire, megítélt támogatás: 400000 forint)

Pályázat a Nemzeti Filmintézethez 2021. júliusában (a regisztrált tag Magyar Filmtudományi Társaság nevében pályáztunk a Tomor-Dunaszekcső filmes tábor költségeire – nem támogatott)

Nevezés a Cine-Fest Miskolci Nemzetközi Filmfesztivál „Roma/Képmás – Cigány/Másképp” pályázatára a Tomor-Dunaszekcső filmes tábor filmjeivel – a filmeket nem válogatták be a versenyprogramba

Nevezés a Magyar Független Film és Video Szövetség (MAFSZ) által szervezett 66. Országos Függetlenfilm Fesztiválra (2021. október 7-10.) a Tomor-Dunaszekcső filmes tábor filmjeivel – a „Generációk” gyűjtőnévű három film megkapta a Magyar Független Film és Video Szövetség és a Nemzeti Filmintézet „legkiemelkedőbb alkotóműhely” különdíját

Könyvbeszerezés

- Aguayo, Angela J. (2019): *Documentary Resistance: Social Change and Participatory Media*, New York, Oxford U.P.
- Baker, Michael Brendan – Waugh, Tom – Winton, Ezra (eds.) (2010): *Challenge for Change: Activist Documentary at the National Film Board of Canada*, McGill-Queen's University Press, Canada
- Dienderen, An van (2008): *Film process as a site of critique : ethnographic research into the mediated interactions during (Documentary) film productions*, Berlin: VDM Verlag Dr. Muller
- Feldman, Seth – Nelson, Joyce (1977): *Canadian Film Reader*, Toronto, Peter Martin Associate (pdf)
- Gubrium, Aline – Harper, Krista – Otañez, Marty (2016): *Participatory Visual and Digital Research in Action*, London ; New York Routledge
- Kara, Helen (2015): *Creative research methods in the social sciences: A Practical Guide*, Policy Press - Bristol University Press
- Kristensen, Tore - Michelsen, Anders – Wiegand, Frauke (szerk.) (2013): *Transvisuality – The Cultural Dimension of Visuality (Vol. I): Boundaries and Creative Openings*, Liverpool, Liverpool University Press
- Kristensen, Tore - Michelsen, Anders – Wiegand, Frauke (szerk.) (2015): *TransVisuality: The Cultural Dimension of Visuality: Volume 2: Visual Organisations*, Liverpool, Liverpool University Press
- Kristensen, Tore - Michelsen, Anders – Wiegand, Frauke (szerk.) (2019): *TransVisuality: The Cultural Dimension of Visuality (Volume 3): Purposive Action: Design and Branding*, Liverpool, Liverpool University Press
- Low, Bronwen (2016): *Community-based Media Pedagogies*, Routledge
- Marchessault, Janine – Straw, Will (2019): *The Oxford Handbook of Canadian Cinema*, Oxford UP
- Marchessault, Janine (1995): *Mirror Machine. Video and Identity*, Toronto: YYZ Books & CRCCII, Centre for Research on Canadian Cultural Industries and Institutions
- Message, Kylie (2006): *New Museums and the Making of Culture*, Berg Publishers
- Milne, E.J. – Mitchell, C. – DeLange, N. (eds) (2012): *Handbook of Participatory Video*, AltaMira Press, Walnut Creek
- Motrescu-Mayes, Annamaria – Aasman, Susan (2019): *Amateur Media and Participatory Cultures: Film, Video and Digital Media*, London – New York, Routledge – Taylor et Francis Group
- Pink, Sarah (2015): *Visual Interventions. Applied visual anthropology*, New York - Oxford, Berghahn Books
- Reinerth, Maike Sarah – Thon, Jan-Noël (2016): *Subjectivity across Media: Interdisciplinary and Transmedial Perspectives*, Routledge Boston, MA Safari
- Sandell, Richard – Nightingale, Eithne (2013): *Museums, Equality and Social Justice*, Routledge
- Schiwy, Freya – Weber, Byrt Wammack (2017): *Adjusting the Lens: Community and Collaborative Video in Mexico*, University of Pittsburgh Press, Pittsburgh
- Schiwy, Freya: *The Open Invitation (2019): Activist Video, Mexico, and the Politics of Affect*, University of Pittsburgh Press, Pittsburgh
- Ware, Chris (2016): *Monograph by Chris Ware*, Rizzoli

Filmek

A filmek nem nyilvánosak, de vetítések során megtekinthetők. Ezekről a Minor Média/Kultúra Kutatóközpont Facebook-oldalán adunk hírt.

Siklósbodony (2021. június)

„A szó nem elég” (mannequin-challenge)

„Csepereg az eső” (klip)

„Lehet zöld az ég” (mannequin-challenge)

„A mi világunk” (riport)

„Állatos”

„Best csoport” (beatbox és akció)

Interjú 1.

Interjú 2.

Interjú 3.

„Kamaszok klipje”

Közös mannequin-challenge

Siklósbodony bemutatása

Tények (riport)

Részvételi filmes tábor (Tomor-Dunaszekcső, 2021. augusztus 2-8.)

Egysnittes - Dunaszekcső

Egysnittes – közös

Egysnittes – Tomor

Generációk – A behívó

Generációk – A dunaszekcsői mozi

Generációk – Apámuram jöjjön enni

Generációk – Csak egészség és internet legyen

Generációk – Családi zivatar

Generációk – Fordított gyerekkor

Generációk – Legyetek okos

Generációk – Star Wars

Képeslapok - A Romama közösségi ház bemutatása

Képeslapok – A szekcsői cirkusz

Képeslapok – A szekcsői játszótér

Képeslapok - A tomori mezőcirkusz

Képeslapok - Dunaszekcső bemutatása

Képeslapok - Tomor bemutatása

Nyolctárgyas – Andriska meséje

Nyolctárgyas – Csak a macskát ne!

Nyolctárgyas – Iza titka

Nyolctárgyas – Keresztapa

Partnerek

A jövőkép_2021 projekt a részvételi akciókutatás és a részvételi művészet eszközeivel keresi a Baranya megyei Siklósbodony lakosaival a fenntartható gazdálkodás és a társadalmi integráció helyi megoldásait.

Siklósbodonyért Egyesület

Parforum Nonprofit Kft (SajatSzinhas.org program keretében),

ESSRG Kft (a YOUCount, YOUCOUNT - EMPOWERING YOUTH AND COCREATING SOCIAL INNOVATIONS AND POLICYMAKING THROUGH YOUTH-FOCUSED CITIZEN SOCIAL SCIENCE program keretében)

A kutatócsoport találkozói, közös eseményei

Találkozók: 2021. január 29., április 1., április 30., július 2., október 15., december 14.